

6. Bölüm

Ameliyat Öncesi Hazırlık ve Hemşirelik Bakımı

Sevgi DENİZ DOĞAN¹
Sevban ARSLAN²

Giriş

1. Hastanın cerrahi servise kabulü

- 1.1. Psikolojik hazırlığı
- 1.2. Fizyolojik hazırlık
- 1.3. Ameliyat öncesi eğitim
- 1.4. Yasal hazırlık

2. Ameliyattan önceki gece hazırlığı

- 2.1. Gastrointestinal sistem hazırlığı
- 2.2. Cilt hazırlığı
- 2.3. Anestezi hazırlığının yapılması
- 2.4. Antimikroiyal profilaksi
- 2.5. Uyku ve istirahatin sağlanması

3. Ameliyat günü hazırlığı

Kaynaklar

-
- 1 Öğr. Gör. Sevgi DENİZ DOĞAN, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Uluborlu Selahattin Karasoy MYO, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Isparta, Isparta sevgideniz@isparta.edu.tr
  - 2 Prof. Dr. Sevban ARSLAN, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği AD. Adana sevbanadana@hotmail.com

5. Aşağıda ameliyat günü bakımına ilişkin olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hastanın cilt hazırlığı ve açlık durumu kontrol etmeli
- B) Hastaya derin solunum ve öksürük egzersizi eğitimi verilmeli
- C) Hastadan idrarını yapması istemeli ya da gereli ise kateter yardımı ile boşaltılmalı
- D) Hastanın oje ve takma tırnaklar çıkarılmalı

Cevaplar:

1	2	3	4	5
D	A	C	C	B

KAYNAKLAR

1. Aksoy G. (Ameliyat öncesi hemşirelik bakımı). İçinde: Aksoy G. Kanan N., Akyolcu N. Cerrahi hemşireliği I. 2. Baskı İstanbul:Nobel tip kitabı, 2017;257-297.
2. Alanazi AA. Reducing anxiety in preoperative patients: a systematic review. British Journal of Nursing. 2014;23(7):387-393.
3. Andelman SM, Debellis N, Bu D, et al. Preoperative Education Significantly Decreases Postoperative Opioid Use after Arthroscopic Meniscectomy. Orthopaedic Journal of Sports Medicine. 2019.
4. Aronson S, Martin G, Gulur P, et al. Preoperatif optimizasyon: devam eden bir harekete geçirme ifadesi. Anestezi ve Analjezi. 2020;130(4):808-810.
5. Bansal T, Joon A. Preoperative anxiety- an important but neglected issue: A narrative review. Indian Anasesth Forum. 2016;17:37-42
6. Bayır H, Tekelioğlu ÜY, Koçoğlu H, et al. Açık kalp cerrahisinde malnütrisyon oranları ve ilişkili risk faktörlerinin araştırılması. GKDA Derg. 2014;20(4):209-14.
7. Bedaso A, Ayalew M. Preoperative anxiety among adult patients undergoing elective surgery: a prospective survey at a general hospital in Ethiopia. Patient safety in surgery. 2019;13(1):18.
8. Blitz JD, Kendale SM, Jain SK, et al. Preoperative evaluation clinic visit is associated with decreased risk of in-hospital postoperative mortality. The Journal of the American Society of Anesthesiologists. 2016;125(2):280-294.
9. Bulut F, Mimaroglu C, İsbir A, et al. Hastanede Yatan ve Elektif Cerrahi Planlanan Olgularda Malnütrisyonun Saptanması. Cumhuriyet Medical Journal. 2015;7(2):136-141.
10. Burgess LC, Arundel J, Wainwright TW. The effect of preoperative education on psychological, clinical and economic outcomes in elective spinal surgery: a systematic review. In Healthcare. Multidisciplinary Digital Publishing Institute. 2019;7(1):48.
11. Celik F, Edipoglu IS. Evaluation of preoperative anxiety and fear of anesthesia using APAIS score. European journal of medical research. 2018;23(1):41.
12. Dağıstanlı S, Kalaycı MU, Kara Y. Genel cerrahide eras protokolünün değerlendirilmesi. İKSST derg. 2018;10:9-20.

13. Denduluri SK, Huddleston JI, Amanatullah DF. Preoperative Exercise Participation Reflects Patient Engagement and Predicts Earlier Patient Discharge and Less Gait Aid Dependence After Total Joint Arthroplasty. *Orthopedics*. 2020;43(5):364-368.
14. Durmaz A. Hemşirelik öğrencilerinin ameliyat öncesi ve sonrası hasta bakım yönetimini öğrenmesinde bilgisayar destekli simülasyon tekniğinin etkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2012
15. Durmaz Edeer A, Sarıkaya A, Baksi A. Ameliyat öncesi dönemde hasta hazırlığında hemşirelik yönetimi. *Türkiye klinikleri hemşirelik bilimleri dergisi*. 2018;10(4):330-343.
16. Eti Aslan F. Ağrı, Doğası ve Kontrolü (2. Baskı). Ankara: Akademisyen Tip Kitabevi. 2014
17. Feldman LS, Gan TJ, et al. Enhanced recovery after surgery (ERAS) for gastrointestinal surgery, part 1: pathophysiological considerations. *Acta anaesthesiol scand*. 2015;59(10):1212-31.
18. Ghanta RK, LaPar DJ, Zhang Q, et al. Obesity increases risk-adjusted morbidity, mortality, and cost following cardiac surgery. *Am Heart Assoc*. 2017;6:003831.
19. Gökçe E, Arslan S. Possible effect of video and written education on anxiety of patients undergoing coronary angiography. *Journal of PeriAnesthesia Nursing*. 2019;34(2):281-288.
20. Gustafsson UO, Scott MJ, Hubner M, et al. Guidelines for perioperative care in elective colorectal surgery: Enhanced Recovery After Surgery (ERAS) society recommendations: 2018. *World journal of surgery*. 2019;43(3):659-695.
21. Helms LJ. Video Education to Improve Preoperative Anxiety in the Bariatric Surgical Patient: A Quality Improvement Project. *Journal of PeriAnesthesia Nursing*. 2020.
22. http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/hemsirelik_ao/hemsirelifikbakimi2.pdf Erişim Tarihi: 05.12.2020
23. Itisha C, Manu S. Study on the effect of pre-operative patient education on post-operative outcomes. *International Journal of Medical and Health Sciences*. 2016;10(5):285-293.
24. Jeschke E, Citak M, Günster C, et al. Obesity increases the risk of postoperative complications and revision rates following primary total hip arthroplasty: an analysis of 131,576 total hip arthroplasty cases. *The Journal of arthroplasty*. 2018;33(7):2287-2292.
25. Kalkan Akyüz V. Ameliyat öncesi ağrı eğitiminin ameliyat sonrası ağrıya etkisinin incelemesi. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Ana Bilim Dalı Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Programı. 2020.
26. Lee CH, Liu JT, Lin SC, et al. Effects of educational intervention on state anxiety and pain in people undergoing spinal surgery: A randomized controlled trial. *Pain Manag Nurs*. 2018;19:163-171.
27. Melloul E, Lassen K, Roulin D, et al. Guidelines for Perioperative Care for Pancreatoduodenectomy: Enhanced Recovery After Surgery (ERAS) Recommendations 2019. *World journal of surgery*. 2020;1-29.
28. Moradi Özkan D, Yavuz M, Şahin Köze B. Hastaların ameliyat öncesi ve sonrasında solunum egzersizlerini uygulama durumları. Ege üniversitesi hemşirelik fakültesi dergisi. 2015;(31)2: 1-7
29. Mulugeta H, Ayana M, Sintayehu M, et al. Preoperative anxiety and associated factors among adult surgical patients in Debre Markos and Felege Hiwot referral hospitals, Northwest Ethiopia. *BMC anesthesiology*. 2018;18(1):155.
30. National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE). Surgical site infections: prevention and treatment. Last updated february. 2017.
31. Neil J. (Preoperative care). In: Lewis SL, Dirksen SR, Heitkemper MM, et al. *Medical-Surgical Nursing: Assessment and Management of Clinical Problems*. 9th ed. St. Louis, Missouri: Elsevier Mosby. 2014;317-32.
32. Öğce F, Kaymakçı Ş, Çakır Umar D, et al. Cerrahi alan enfeksiyonunu önlemede ameliyat

- öncesi kıl temizliği. Türk cerrahi ve ameliyathane hemşireleri Derneği (TCAHD) 2018
- 33. Özcan FG, Demirgân S, Abdullah T, et al. Kalp Cerrahisinde Yüksek Vücut Kitle İndeksinin Morbidite ve Mortalite Üzerine Etkileri. *Journal of the Society of Thoracic Cardo-Vascular Anaesthesia & Intensive Care.* 2020;26(3):165-171.
  - 34. Öztürk H. Elektif Batın Cerrahisi Geçirecek Olgularda Preoperatif Malnütrisyonun Araştırılması. Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Anesteziyoloji ve Reanimasyon A.D. Uzmanlık Tezi. Bolu, 2015
  - 35. Qin PP, Jin JY, Wang WJ, et al. Perioperative breathing training to prevent postoperative pulmonary complications in patients undergoing laparoscopic colorectal surgery: A randomized controlled trial. *Clinical rehabilitation.* 2020.
  - 36. Rızalar S, Aydemir A, Yıldızeli Topçu S. Cerrahi hastalarının ameliyat öncesi ve sonrasında açlık ve susuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Sağlık ve yaşam bilimleri dergisi.* 2019;2(1):32-36.
  - 37. Ruhaiyem ME, Alshehri AA, Saade M, et al. Fear of going under general anesthesia: A cross-sectional study. *Saudi journal of anaesthesia.* 2016;10(3):317.
  - 38. Seo JW, Kim MJ, Yoon SH, et al. The effects of preoperative pain education on the decision to discharge patients following single-incision laparoscopic appendectomy. *Journal of the Korean Society of Coloproctology.* 2020.
  - 39. Sisak K, Darch R, Burgess LC, et al. Preoperatif eğitim sınıfı, uzun süreli kalış riski ile tanımlanan total diz protezi hastalarının kalış süresini kısaltır. *Rehabilitasyon tıbbı dergisi.* 2019;51(10):788-796.
  - 40. Spencer M, Barnden M, Johnson HB, et al. Perioperative hair removal: A review of best practice and a practice improvement opportunity. *J Perioper Pract.* 2018;28(6):159-166.
  - 41. Steffens D, Beckenkamp PR, Hancock M, et al. Preoperative exercise halves the postoperative complication rate in patients with lung cancer: a systematic review of the effect of exercise on complications, length of stay and quality of life in patients with cancer. *British journal of sports medicine.* 2018;52(5):344-344.
  - 42. Torres GCS, Relf MV, Tuazon JA. The mediating role of pre-operative patient readiness on surgical outcomes: a structural equation model analysis. *Journal of advanced nursing.* 2020;76(6):1371-1383.
  - 43. Türk anesteziyoloji ve reanimasyon Derneği (TARD). Anestezi uygulama kılavuzları preoperatif değerlendirme. İstanbul: TARD,2015
  - 44. Uslu Y, Yavuz M. Ameliyat öncesi tüy temizliği: sistematik inceleme.Ege üniversitesi hemşirelik fakültesi dergisi. 2015;2(31):67-77.
  - 45. Ünver S, Kivanç G, Alptekin HM. Deep breathing exercise education receiving and performing status of patients undergoing abdominal surgery. *International journal of health sciences.*2018;12(4):35.
  - 46. Wang YQ, Cao HP, Liu X, et al. Effect of breathing exercises in patients with non-small cell lung cancer receiving surgical treatment: A randomized controlled trial. *European Journal of Integrative Medicine.* 2020;38: 101-175.
  - 47. Weimann A, Braga M, Carli F, et al. Espen guideline: clinical nutrition in surgery. *Clin nutr.* 2017;36(3):623-50.
  - 48. Wilson CJ, Mitchelson AJ, Tzeng TH, et al. Caring for the surgically anxious patient: a review of the interventions and a guide to optimizing surgical outcomes. *Am j surg.* 2016;212(1):1519.
  - 49. World Health Organization (WHO). Evidencebased recommendations on measures for the prevention of surgical site infection. Global guidelines for the prevention of surgical site infection, geneva: WHO; 2016.
  - 50. Yavuz M, Altınbaş Y, Aslan A, et al. Surgical patient education: systematic review 2002-

2012. Turkiye klinikleri j nurs sci 2016;8(1):34-43
51. Yavuz M. (Ameliyat öncesi bakım). İçinde: Karadakovan A, Aslan FE. Dahili ve cerrahi hastalıklarda bakım. 4. Baskı. Adana: Nobel Kitabevi, 2017;223-38.
  52. Yesilyurt DS, Findik ÜY. Effect of Preoperative Video Information on Anxiety and Satisfaction in Patients Undergoing Abdominal Surgery. CIN: Computers, Informatics, Nursing. 2019;37(8): 430-436.
  53. Yilmaz E. (Ameliyat öncesi hazırlık ve bakım). İçinde: Eti Aslan F Cerrahi bakım vaka analizleri ile birlikte. 1. Baskı Ankara: Akademisyen kitabevi, 2016;319-347.
  54. Zusmanovich M, Kester BS, Schwarzkopf R. Postoperative complications of total joint arthroplasty in obese patients stratified by BMI. The Journal of Arthroplasty. 2018;33(3):856-864.